

EUROCLASSICA ECCL – European Certificate for Classics 2017

ELEX

Latin Level 1/Vestibulum

www.euroclassica.eu

Austria

Belgium

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Croatia

Czech Republic

Denmark

Finland

France

Germany

Greece

Hungary

Italy

Lithuania

Luxembourg

Netherlands

Poland

Portugal

Romania

Russian Federation

Serbia

Spain

Sweden

Switzerland

The former Yugoslav Republic of Macedonia

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Ecoles Européennes

*Chairwoman: Sarah Breslin, Executive Director of the European Centre
for Modern Languages (ECML)*

<http://edl.ecml.at/tabcid/1772/EventID/8067/Default.aspx>

Each correct answer gives you one point. If you obtain 37-40 points, you obtain a gold award, 33-36 points a silver award, 29-32 points a bronze award and a certificate with the stamp of Euroclassica and the signature of the president of EUROCLASSICA. (Recommended length of test: 40 minutes).

Chaque réponse correcte vaut un point. Un résultat de 37 à 40 points correspond à une médaille d'or, de 33 à 36 points à une médaille d'argent, de 29 à 32 points à une médaille de bronze. Les lauréats recevront un diplôme portant le sigle d'Euroclassica, et la signature du président. (Durée de l'exercice : 40 minutes).

THE DESTRUCTION OF TROY

Read the passage below and answer the questions which follow on the next pages. Some words appear in bold, which are given in the list of vocabulary below. Be sure to use these carefully!

Lees onderstaande tekst aandachtig door en beantwoord de vragen op de volgende pagina's.

Dikgedrukte woorden worden in de aantekeningen gegeven. Gebruik deze!

Nox erat atque tempus ubi **somnus** hominibus **aegris incipit**. Omnes in urbe Troia
dormiebant. Nam **fessi** erant quod **pridie** in bello Graecos superaverant. Nullae naves et nulli

3 hostes iam **aderant** et litus **desertum** erat. Subito Troiani clamaverunt, "Graeci **abierunt!**"

Tum equum **ligneum** in litore conspexerunt. "Quid est hoc animal?" se rogabant. Subito
unus e Troianis clamavit, "Hic equus est donum deorum! Quam **fortunati** sumus!"

6 Deinde naves hostium ex insula **propinqua** noctis **silentio tenebrisque** ad Troianum litus
navigaverunt, ubi equus stabat.

Ulixes tamen cum multis militibus Graecis in equo se **celaverant**; subito **erumpunt** atque
9 **custodes** occidunt. Postea portas urbis sociis suis **aperiunt** et Troianos necare **incipiunt**.

Vocabulary to help / aantekeningen:

somnus, somni, m	sleep	slaap
aeger, aegra, aegrum	weak	zwak
incipio, incipere	I begin	beginnen
fessus, -a, -um	tired	vermoeid
pridie	the day before	de vorige dag
adsum, adesse, adfui	I am present	aanwezig zijn
desertus, -a, -um	deserted	enzaam
abeo, abire, abii	I go away	weggaan
quam ...!	how ...!	wat ...!
ligneus, -a, -um	made of wood	houten, van hout
fortunatus, -a, -um	lucky	gelukkig
propinquus, -a, -um	nearby	nabij gelegen
silentium, silentii, n	silence	de stilte
tenebrae, tenebrarum, f pl	shadows	duisternis
celo, celare, celavi, celatum	I hide	verbergen
erumpo, erumpere	I break out	naar buiten breken
custos, custodis, m	guard	wachter
aperio, aperire	I open	openen

Select one of the possible answers in the list. If your choice is not clear to your examiner, it will be marked wrong. Kies steeds een antwoord. Zorg dat je antwoord goed leesbaar is.

Comprehension questions / Tekstbegrip vragen

1. At what time of day does the story begin?

Op welk moment begint het verhaal?

- a. morning in de ochtend
- b. afternoon in de middags
- c. evening in de avonds
- d. night in de nacht

2. Why are the mortals described as *aegris*?

Waarom worden de stervelingen *aegris* genoemd?

- a. they are tired out ze zijn moe
- b. they are eager ze zijn ...?
- c. they have been at war for too long ze voeren al te lang oorlog
- d. they are so weak they need asleep ze zijn zo zwak dat ze slaap nodig hebben

3. Which word best describes *desertum*?

Welk woord beschrijft het best *desertum*?

- a. abandoned verlaten
- b. a desert een woestijn
- c. breathless ademloos
- d. limited beperkt

4. When had the Trojans overpowered the Greeks?

Wanneer hadden de Trojanen de Grieken overmeesterd?

- a. the day before de vorige dag
- b. the week before de vorige week
- c. all night de hele nacht
- d. the evening before de vorige avond

5. What did the Trojans think when they saw the shore?

Wat dachten de Trojanen toen zij het strand zagen?

- a. that they should go back to sleep dat ze weer moesten gaan slapen
- b. that there were no more enemies dat er geen vijanden meer waren
- c. that the Greeks had gone dat de Grieken vertrokken waren
- d. that they should be careful dat ze voorzichtig moesten zijn

6. What did one of the Trojans think about the horse?

Wat dacht een van de Trojanen over het paard?

- a. that it was a gift of the gods dat het een geschenk van de goden was
- b. that it was a gift of the Greeks dat het een geschenk van de Grieken was
- c. that they should give it to the Greeks dat ze het aan de Grieken moesten geven
- d. that they should give it to the gods dat ze het aan de goden moesten geven

7. What did the Trojans think the horse brought them?

Wat dachten de Trojanen dat het paard hun bracht?

- a. a curse een vloek
- b. good luck geluk
- c. food eten
- d. punishment from the gods straf van de goden

8. When did the Greek fleet sail back to Troy?

Wanneer voer de Griekse vloot terug naar Troje?

- a. the following morning de volgende ochtend
- b. two days later twee dagen later
- c. in the middle of the night midden in de nacht
- d. never nooit

9. Where was Ulixes hiding?

Waar zat Ulixes verstopt?

- a. in a Greek boat in een Grieks schip
- b. inside the Trojan walls binnen de muren van Troje
- c. in the water in het water
- d. inside the horse in het paard

10. How did Ulixes and his men help the Greek army?

Hoe hielpen Ulixes en zijn mannen het Griekse leger?

- a. by guiding them ashore door ze aan land te brengen
- b. by opening the gates door de poorten te openen
- c. by killing the guards door de wachters te doden
- d. by killing the guards and opening the gates door de wachters te doden en de poorten te openen

Language and Grammar questions / Taal en Grammatica vragen

11. Which word is in the dative case (line 1)

regel 1: welk woord staat in de dativus?

- a. nox
- b. tempus
- c. somnus
- d. **hominibus**

12. Which verb is in the pluperfect tense?

Welk werkwoord staat in het plusquamperfectum?

- a. incipit (I.1)
- b. dormiebant (I.2)
- c. erant (I.2)
- d. **superaverant (I.2)**

13. *nullae* (line 2): Which gender is this word?

r.2 *nullae*: welk geslacht heeft dit woord?

a. masculine	mannelijk
b. feminine	vrouwelijk
c. neuter	onzijdig

14. *nulli* (line 2): Which gender is this word?

r.2 *nulli*: welk geslacht heeft dit woord?

a. masculine	mannelijk
b. feminine	vrouwelijk
c. neuter	onzijdig

15. In line 4 *ligneum* is

r. 4 *ligneum*: wat voor woordsoort is dit?

a. a noun	zelfstandig naamwoord
b. a verb	werkwoord
c. an adjective	bijvoeglijk naamwoord
d. an adverb	bijwoord

16. Which one of these verbs is in the present tense?

Welk werkwoord staat in het praesens?

- a. conspexerunt (I.4)
- b. rogabant (I.4)
- c. clamavit (I.5)
- d. **sumus (I.5)**

17. *Propinquua* (line 6) is an adjective, but what does it agree with?
r. 6 *propinquua* is een bijvoeglijk naamwoord. Waar congrueert het mee?

 - a. hostium
 - b. naves
 - c. **insula**
 - d. silentio

18. Which of the following is **not** a noun in the genitive case?
Welk van onderstaande woorden staat **niet** in de genitivus?

 - a. deorum (I.5)
 - b. hostium (I.6)
 - c. **naves (I.6)**
 - d. noctis (I.6)

19. Which of these words from line 8 is a preposition?
r. 8: Welk van onderstaande woorden is een voorzetsel?

 - a. **cum**
 - b. se
 - c. subito
 - d. atque

20. In line 9: what is *necare*?
r. 9: welke vorm is *necare*?

 - a. a main verb
 - b. an imperative (order)
 - c. **an infinitive**
 - d. a participle

persoonsvorm
imperativus (gebiedende wijs)
infinitivus
deelwoord

Culture, civilisation and language legacy questions / Cultuur en taalgeschiedenis

21. In the picture below, which word tells you that this is a water fountain?
Welke woord in deze afbeelding maakt duidelijk dat het om een fontein gaat?

- a. DOMINE
- b. DA
- c. MIHI
- d. AQUAM

22. Which Greek goddess was regarded as the equivalent to the Roman goddess Venus?
Welke Griekse godin kwam overeen met de Romeinse godin Venus?

- a. Aphrodite
- b. Artemis
- c. Athena
- d. Hera

23. Which of the following phrases means *for example*?
Welk van de onderstaande uitdrukkingen betekent *bijvoorbeeld*?

- a. videlicet
- b. exempli gratia
- c. id est
- d. nota bene

24. Which of the following words is not derived from *filius* in Latin?
Welke van onderstaande woorden is niet afgeleid van het Latijnse *filius*?

- a. fils (French)
- b. figlio (Spanish)
- c. Sohn (German)
- d. filho (Portuguese)

25. Which of the following were not seen in *amphitheatro*?
Welke van de onderstaande kwam je niet tegen in *amphitheatro*?

- a. bestiarii
- b. athletae
- c. gladiatores
- d. retiarii

26. If you were about to get married, to whom might you pray?

Tot wie zou je bidden als je ging trouwen?

- a. Jupiter
- b. Minerva
- c. Juno
- d. Apollo

27. What sort of coin was an *aureus*?

Van welk materiaal was de munt *aureus* gemaakt?

a. golden	goud
b. silver	zilver
c. copper	koper
d. tin	tin

28. If you were travelling on the Roman road network, why might you need a *diploma*?

Waarom zou je, als je over het Romeinse wegennet reisde, een *diploma* nodig hebben?

a. to allow you to change horses	om paarden te mogen wisselen
b. to allow you to drive a horse	om paarden te mogen mennen
c. to allow you to overtake slow carriages	om langzame voertuigen in te mogen halen
d. to allow you to employ a driver	om een wagenmenner in dienst te hebben

29. If you were just about to dive into the sea, to whom might you pray first?

Tot wie zou je eerst bidden, als je in zee gaat springen?

a. Mercury	Mercurius
b. Neptune	Neptunus
c. Diana	Diana
d. Vulcan	Vulcanus

30. What is the original meaning of the word *to compute*??

Wat is de oorspronkelijke betekenis van het woord *computeren*?

a. to think together	samen denken
b. to put together	samenvoegen
c. to call together	samenroepen
d. to talk together	samen praten

31. Which original Latin word means *by way of*?
Welk Latijns woord betekent oorspronkelijk ‘langs’?
- a. bene
 - b. locus
 - c. aqua
 - d. **via**

32. Which of these family members was female?
Welk van deze familieleden was vrouwelijk?
- a. frater
 - b. **soror**
 - c. pater
 - d. consubrinus

33. Which of these was **not** a Roman emperor?
Wie van de onderstaanden was **geen** Romeins keizer?
a. Claudio	Claudius
b. Virgil	Vergilius
c. Hadrian	Hadrianus
d. Constantine	Constantijn

34. Which of these animals has long ears, eats carrots and goes ‘hee-haw’?
Welk van onderstaande dieren heeft lange oren, eet wortels en zegt ‘ia’??
- a. equus
 - b. elephantus
 - c. canis
 - d. **asinus**

35. Which case is used for the subject of a verb in a Latin sentence?
In welke naamval staat in het Latijn het onderwerp van de zin?
- a. **nominative**
 - b. genitive
 - c. ablative
 - d. accusative

36. What is the name for a stone coffin?
Hoe heet een stenen grafkist?
- a. sepulcrum
 - b. urna
 - c. columbarium
 - d. **sarcophagus**
37. Which of these words is the noun used in Latin to mean an ex slave?
Welk van onderstaande woorden is het Latijnse zelfstandig naamwoord voor een ex-slaaf??
- a. liber
 - b. **libertus**
 - c. liberatus
 - d. libertas
38. Which pair of letters are **not** part of the classical Latin alphabet? Choose one pair of letters.
Welke twee onderstaande letters hoorde **niet** tot het oorspronkelijke Latijnse alfabet?
- a. T and Z
 - b. Y and U
 - c. **Z and Y**
 - d. P and R

39. Which ancient people set out from the harbour seen here to make an attack on Italy after crossing the Alps?
Welk antiek volk vertrok uit de haven hierboven om Italië aan te vallen, nadat het de Alpen was overgestoken?
a. Greeks	Grieken
b. Carthaginians	Carthagiers
c. Celts	Kelten
d. Vandals	Vandalen

40. In which city could you visit Hadrian's Pantheon today?

In welke stad kan je Hadrianus' Pantheon bezoeken?

- a. Rome
- b. Paris
- c. London
- d. Athens

FINIS